

On Birinci Söz'de insanın iman edip kendilerini namaz ile birçok makamât-ı aliye içinde çok latif vazifelerle telebbüs etmeleri, sadece namaz içerisinde mi oluyor? Bu risalede namazın manası nasıl ders veriliyor, nasıl anlamalıyız?

"Şu bahtiyar cemaat, o Resulü dinleyip Kur'ân'a kulak verdiler. Kendilerini, envâ-ı ibâdâtın fihristesi olan namaz ile, birçok makamât-ı âliye içinde çok lâtif vazifelerle telebbüs etmiş gördüler. Evet, namazın mütenevvi ezkâr ve harekâtıyla işaret ettiği vezâifi, makamâtı mufassalan gördüler."(1)

Namazın vakitleri, hareketleri ve içinde zikredilen kelime ve ifadeler âdeta bütün ibadet türlerini temsil eden bir özet gibidir. Kulluğun esası ve özü hükmünde olan **tekbir, tesbih** ve **tahmid**, namazın ana umdeleri ve ruhu gibi her tarafında bulunuyor.

Namazın her hareketi ve tavırlarında bütün mahlukatın ibadetleri temsilen zikrediliyor. Mesela **kıyam**, ağaçların ve bitkilerin haline işaret ediyor. **Secde**, toprak ve madenlerin fitri ibadetlerini tevkil ediyor. **Kuud (oturma)**, dağların ve tepelerin hallerini mündemiçtir vs...

Biz bütün bunları bilsek de bilmesek de namazda bu temsili vekaletler oluyor. Demek şuur olmasa bile, biz namaz sayesinde bütün kainatın temsilciliğini yapıyoruz.

Kul ile Allah arasında en yüksek ve hoş bağ ibadet bağıdır. Yani insan ibadet ile Allah'a müracaat edip ondan bir şeyler talep ediyor. Allah da bu ibadetin neticesi olarak o talepleri yerine getiriyor. İbadet insan ile Allah arasında bir iletişim ve ulaşım vasıtasıdır. İnsan günde beş defa namaz vasıtası ile Allah'ın huzuruna çıkıp, onun ile diyaloga giriyor. Onun huzurunda olmanın lezzetini tadıyor.

İbadetler İlahi bir iletişim dilidir. Nasıl mors alfabesi bir iletişim dili ise, ibadet de kul ile Allah arasında bir iletişim dilidir. *Demek ibadeti terk etmek, Allah ile iletişimi koparmak anlamına geliyor.* Başbakan ile telefonda konuşurken sebepsiz yere telefonu yüzüne kapatmak nasıl büyük bir terbiyesizlik ise, insanın namazı terk etmesi de, büyük bir terbiyesizlik, belki daha öte bir terbiyesizliktir. *Namazı terk etmek Allah ile nispeti kesmek anlamına geliyor.*

---

(1) bk. [Sözler, On Birinci Söz](#)